

NOTAT

Dato

Sag

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Bilag 2.3. Notat – Annonceringernes udfordringer

Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling udbød i første annonceringsrunde midler inden for temaerne *Bystrategier og bysamarbejder* og *Omstilling til levende og bæredygtige bymidter* på samlet 115 mio. kr. til at understøtte helhedsorienteret udvikling og omstilling af de små og mellemstore byer. Efter ansøgningsfristernes udløb er der kun indkommet ni ansøgninger, og der er kun ansøgt for knap 49,5 mio. kr. Puljerne blev åbnet den 7. oktober 2024 med en ansøgningsfrist den 6. januar 2025.

I dette notat beskrives kort de tilbagemeldinger om udfordringer i forbindelse med annonceringerne, som sekretariatet har modtaget efter dialog med relevante aktører.

Bystrategier og bysamarbejder

På baggrund af de indkomne fire ansøgninger og sekretariatets dialog frem mod ansøgningsfristen har sekretariatet kunnet konstatere, at efterspørgslen på strategipuljen ikke har vist sig at være så stor som forventet.

Der findes ikke et overblik over, hvor mange byer der enten har eller er ved at udarbejde bystrategier. Kommunerne har igennem mange år selv prioriteret udvikling af strategier og identificeret vigtigheden af langsigtet og helhedsorienteret strategisk planlægning. Den lave efterspørgsel tyder på, at mange kommuner allerede har nyere og aktuelle strategier for deres byer. Det forlyder dog også fra aktørerne, at der fortsat er byer, der ikke har en bystrategi.

Det blev den 1. januar 2024 et lovkrav som følge af en ændring i lov om planlægning, at alle byer i annonceringens målgruppe skal have udarbejdet en bystrategi. Det har betydet, at regionalfondsmidlerne ikke alene kan finansiere strategierne, da EU-midler ikke kan støtte lovbundne opgaver. Derfor er udarbejdelsen af strategier udbudt sammen med etablering/facilitering af bysamarbejder, hvilket har som konsekvens, at kompleksiteten i ansøgningerne er øget.

I dialog med kommuner og øvrige aktører er det tilkendegivet, at det er lave beløb, der kan ansøges om, og at kommunerne derfor ikke vil afvente en ansøgningsfrist eller efterfølgende svar på at igangsætte projekter, men i stedet

finansierer strategierne selv. Omvendt har andre kommuner tilkendegivet, at de beløb, der skal ansøges om (min. 500.000 kr.), er for høje til små byers strategier.

Omstilling til levende og bæredygtige bymidter

Der er indkommet fem ansøgninger til puljen, hvilket er betydeligt færre ansøgninger end forventet.

Ansøgningsrunden blev åbnet den 7. oktober 2024, hvilket ligger efter kommunernes budgetforhandlinger for det kommende år. De kommunale budgetter fastlægges i oktober, hvor udgifter til anlæg skal fastsættes. Til projekter med infrastruktur kræves ofte både længere planlægning, men også at der afsættes midler hertil i de kommunale budgetter. Det formodes, at særligt dette forhold har haft indflydelse på det lave antal af indkomne ansøgninger.

Herudover har ansøgningsperioden på ca. 3 måneder, men som faldt over jul og nytår og derfor reelt kun har været på ca. 2,5 måneder, været for kort og dermed bidraget til, at kommunerne ikke har haft tid til at få økonomi og planlægning på plads. Nogle kommuner nævner også, at der er flere store plandagsordner, som kommunerne skal handle på, herunder Den Grønne Trepert og planer inden for klimasikring.

Annonceringen blev med udgangspunkt i Partnerskab for levende bymidter og Regionalfondsprogrammet sammensat således, at der både skulle ansøges om fysisk omstilling og omstilling af bymidteerhvervene i ét og samme projekt. Herudover har der været en procentmæssig begrænsning for andelen, der kunne gå til fysisk omstilling. Det har vist sig vanskeligt for kommunerne at håndtere to så forskellige indsatser inden for samme projekt, hvilket bl.a. har vist sig ved, at der kun er modtaget én tværkommunal ansøgning.

Fremtidig håndtering af udfordringerne

Udvalget vil på baggrund af de beskrevne udfordringer samt under hensyntagen til måltal og økonomi for indsatsen under dagsordenens punkt 6.A, 6.B og 6.C kunne drøfte, hvordan disse udfordringer adresseres i næste annonceringsrunde for at sikre et tilstrækkeligt antal kvalificerede ansøgninger, der kan bidrage til at sikre gode, effektfulde projekter til gavn for bymidterne. Sekretariatets oplæg til de kommende annonceringer tager således højde for de udfordringer, der har vist sig i den første annonceringsrunde med en model, der både gør det nemmere at søge målrettet til fysisk omstilling og til omstilling af bymidteerhverv, ligesom der foreslås en længere ansøgningsperiode. Ansøgningsperioden, der lægges op til at være på ca. 5 måneder, lægges inden de kommunale budgetforhandlingers vedtagelse og muliggør dermed, at kommunerne kan afsætte midler til udvikling af bymidten og fastlægge realistiske, gennemarbejdede projekter. Endelig tages hensyn til de programfastsatte måltal, som dermed gerne skal resultere i et større antal kvalificerede ansøgninger.